

Kraków
Biblioteka Uniwersytecka

WIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie mies. 5,700.000 Mk.,
z dostawą do domu 6,250.000 Mk.,
na prowincji 6,250.000 Mk., za
granicą 10,000.000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

250.000 Mp

na prowincjonalnych dworcach
300.000 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Pamiętajcie o socjalistycznym „Dniu Kobiet” 25 marca!

Zamach kapitału na 8 godz. dzień pracy.

Prowokowanie strejku górników.

Przemysłowcy żądają 10 proc. obniżki płac i przedłużenia czasu pracy.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). W po-
niedziałek 3. b. m. odbyła się konferencja
delegatów Rady zjazdu przemysłowców gór-
niczych z przedstawicielami związków ro-
botniczych, w sprawie uregulowania płac
na marzec w Zagłębiu dąbrowskim i kra-
kowskim.

Przedstawiciele przemysłowców zażę-
dali obniżenia płac o 10 proc. i przedłuże-
nia czasu pracy w tym kierunku, aby od-
liczono czas zjazdu i wyjazdu w kopalni
od 8 godzin pracy.

Przedstawiciele robotników uchyliłi się
od dyskusji nad powyższymi żadaniami i
oświadczyli, że gdyby przemysłowcy usi-
łowali je wprowadzić, wezwą górników
do strejku. Związek zawodowy górników
wydał odezwę wzywającą robotników do
strejku w razie prób przedłużenia czasu
pracy. Jutro generalny sekretarz związku
górników poseł tow. Stańczyk odbędzie w
tej sprawie konferencję z premierem Grab-
skim

Nadużycia w banku polskim.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). Mini-
sterstwo skarbu komunikuje, że w związku
z doniesieniami prasy, o nieprawidłowo-
ściach w katowickim oddziale banku pol-
skiego, a w szczególności, że oddziaływał on
na niżkę marki polskiej, wykryto prze-
kroczenia przepisów dewizowych. W spra-
wie tej prowadzone są dochodzenia sądowe.
Co do świadomego oddziaływania na niżkę
marki polskiej miarodajne będzie tu śledz-
two, wobec czego wszelkie konkluzje są
przedwczesne

Wykaz wpływu podatków.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). Rozkład
wpływów podatkowych w całym państwie
przedstawia się w następujących cyfrach:
Najwydatniejsze wpływy dał okręg war-
szawski — 0'27 proc. ogólnych. Wielko-
polski — 0'15 proc., Łódzki — 0'10 proc.,
Lwowski — 0'10 proc., Krakowski —
0'10 proc., Lubelski, Kielecki, Grudziądzki
i Białostocki 0'05 proc., Okręgi kresowe
0'025 proc.

Głos na puszczy.

WARSZAWA, 5. III. (AW). Minister-
przem. i handlu. Kiedron w najbliższych
dniach wystąpi z odezwą do organizacji
przemysłowych i kupieckich z apelem o
energiczne poparcie zapisów na akcje
Banku Polskiego. Stery przemysłowe i
handlowe tłómaczą powolność w zapisach
na akcje Banku Polskiego brakiem go-
tówki obrotowej.

Awanfury litewskie w kościele kowieńskim.

KOWNO, 5. III. (PAT.) Liczba ofiar w czasie
zajść w kościele św. Trójcy w Kownio okazała się
znacznie większa, aniżeli początkowo przypuszczano.
Dziennik Kowieński podaje nazwiska kilkunastu osób,
pobitych przez Litwinów, w tem nazwiska kilku kobiet.
Praceja polska w sejmie kowieńskim zgłosiła z po-
wodu tych zajść interpelację do rządu

Granice Białorusi.

MOSKWA, 5. III. (PAT.) Komitet wykonawczy
związku republik sowieckich postanowił odstąpić repu-
blice białoruskiej 8 powiatów w obrębie prowincji
witebskiej 6, w obrębie Chomla i 2 powiaty w obrę-
bie Smoleńska, gdzie przeważa ludność białoruska

Demaskowanie „patriotów“.

Jak szajka chjeńska ograbiła państwo.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). Jak wy-
nika z dyskusji w komisji budżetowej b.
minister skarbu p. Kucharski przełorsował
w swoim czasie na radzie ministrów uchwa-
łę, aby cały monopol „skarbofermu“ prze-
lano na polski bank krajowy, którego on
był i jest dyrektorem. W radzie nadzorczej
„skarbofermu“ z ramienia rządu zasiadał p.
Armulowicz, którego rząd w ub. roku wy-
cofał, a na jego miejsce wszedł p. Michalski.
O tantjemach członków rady nadzorczej
Korfantego, Benisa i t. d. komisja sejmowa
nie może się dowiedzieć, chociaż mają być
horendalnie wysokie.

Na zapytanie pos. Rozmarina (kolo
żyd.) czy panowie ci pobierali pobory i
w jakiej wysokości, czy sprawowali swe
czynności w interesie państwa i czy musi-
eli być tyli, reprezentant rządu nie udzie-

lił odpowiedzi, natomiast zast. komisarza
oszczędn. przyrzekł udzielić wyjaśnień w
tej sprawie.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). Na dzi-
siejszem posiedzeniu komisji budżetowej
poseł tow. Diamand postawił rezolucję, aby
najwyższa izba kontroli państwa ustaliła
szczegóły sprawy „skarbofermu“. P. Ku-
charski mimo nalegań izby, dał odpowiedź
odmowną, a zaproszenie, aby delegat izby
wszedł do komisji rewizyjnej, izba odrzu-
ciła. Tow. Diamand wyraził obawę, że rząd
zbyt pochopnie pozbywa majątek państwo-
wy, bo konjunktura obecna nie sprzyja tego
rodzaju transakcjom.

Wobec tego tow. Diamand postawił re-
zolucję, wzywającą rząd do przedstawienia
komisji budżetowej planu pozbywania ma-
jątku państwowego.

Senzacyjna afera szpiegowska w Warszawie.

WARSZAWA, 5. III. (Tel. wł.). Ubiegłej
nocy policja przeprowadziła rewizję w kil-
ku mieszkaniach prywatnych, urzędników
wojskowych. Znalaziono wiele obciążające-
go materiału stwierdzającego, że urzędnicy
wynosili akta i plany techniczne, które wy-

dawali naszemu sąsiadowi wschodniemu.
Aresztowano kilka osób wmieszanych w tę
afere, która zaczyna przybierać poważne
rozmiary. Udział oficerów w tej sprawie
jest wykluczony.

Kryzys gabinetowy w Belgji.

BRUKSELA, 4. III. (PAT.) Król powierzył misję
utworzenia gabinetu deputowanemu z Tournay Franko-

filowi Houtartowi. Houtart nie przyjął misji moty-
wując tem, że jest zbyt pochłonięty pracą w komisji
reczoznawców.

ROZPYLAGACZE ŻYWYCH HYDRANTÓW DOWCIPU I HUMORU

W NAJNOWSZEJ I NAJLEPSZEJ KOMEDJI

PAT i PATACHON NARZECZONA Z AUSTRALJI

50—1

wkrótce w Kinie „LEW“

Błękitna sława i błękitne kpiny.

Przed kilku dniami odbył się w Bydgoszczy „błękitny“ zjazd hallerczyków, na którym m. in. sam generał Haller opowiadał o powodzeniu swej akcji amerykańskiej.

Zjazd odbył się na Pomorzu dlatego, że, jak podają umiarkowane kurjerki: generał Haller miał tam do niedawna sporą popularność.

Zjazdowi przewodniczył osławiony poseł Jan Zamorski.

Liczba uczestników zjazdu sięgła 98 osób, przyczem zauważono, że niektóre miasta, jak n. p. Kraków, Lwów i Białystok nie przysłały delegatów, co wytłomaczono sobie „brakiem poparcia“ w tych miastach dla Związku.

Wśród depeesz, jakie zjazdowi nadesłano, zasługiwała na uwagę depesza generała Raszewskiego, dowódcy poznańskiego D. O. K., którego nazwisko wymieniano też w związku z spiskową organizacją PPP.

Ze sprawozdań, jakie złożone zostały, wyróżnić należy orację kapitana Sierocińskiego, który towarzyszył Hallerowi w wyprawie na Nev-York (nie Kijów — panie dzieju, broń Boże!) pełniąc rolę pochwalnego gramofonu, który w swym repertuarze miał takie „głębokie“ płyty, jak n. p. „Cud nad Wisłą“ za sprawą Józefa... Nie Piłsudskiego. Otóż pan kapitan Sierociński stwierdził, że wiele osób osierociło związek z powodu wypadków... grudniowych w roku pańskim 1922, kiedy to zamach na Zgromadzenie Narodowe, a następnie śmierć pierwszego prezydenta — poprzedzone były balkonowymi mowami generała, którego Chjena używała jako błękitnego patefonu do działania na nerwy warszawskich rodaków. Skutek tego jest taki, że wielu związkowców nie patrzy na życie polskie tak „błękitnie“, jakby sobie tego życzyli wymowni „wodzowie“.

Mimo tej „straty w ludziach“ związek bynajmniej nie stracił na zapale, fantazji i innych cnotach pomorskich. Oto dowiadujemy się, że w „ostatnim czasie“ przystąpiono do utworzenia „organizacji bojowej“ pod nazwą „Straż Narodowa“, która ma być stopniem przejściowym do szerszej organizacji b. wojskowych.

Obywatel niepodległej republiki polskiej, dowiadując się o takiej organizacji bojowej — musi sobie zadać pytanie: przeciwko komu to się tworzy? — kogo ma zwalczać? — i poco się tworzy organizacja bojowa, skoro mamy jawną, w postaci armii polskiej.

I jeszcze pytanie: czy przypadkiem takie „tworzenie“ nie jest opóźnione? — i czy nie jest lichem naśladownictwem dawnych organizacji bojowych, które mają piękne tradycje z czasów zaburczonych? Ci „bojowcy“ z pod błękitnej chorągwi są strasznie spóźnieni. To trzeba było robić wtedy, gdy na Pomorzu rządziło i panoszyło się prusactwo, a nie teraz, gdy Polsce mniej zależy na „bojówkach“, więcej chodzi o tegie głowy.

Bracia Hallerczycy oprócz „bojowych“ aspiracji mają także pragnienie finansowo-polityczne. Nikt oczywiście nie myśli o eksproprjacjach na rzecz „Błękitnego Związku“, gdzie „Bractwo Kurkowe“ odgrywa kapiszonową rolę. Hallerczycy rozmyślają nad tem, jakby się dostać do Ameryki za przykładem „błękitnego generała“, ale na razie do zarządu Banku Polskiego w Warszawie, aby wywierać wpływ na sprawy finansowe, politykę i „inne dziedziny“ życia państwowego.

Gdy przeciętny człeczyzna tego wszystkiego się naczyta, nastucha — zacznie szukać rodowodów tych programów hallerczykich. Jakie cele? Jaki program? Z kim i przeciw komu?

Programem Zw. Hallerczyków — jest oczywiście „sam“ gen. Józef Haller, którego błękitność

bierze początek od wstęg i barw munduru przystosowanego ongiś prawem mimicy do wymagań francuskich.

Rola Hallera „w polu“ jako oficera-generała, na razie jest już skończona. I aczkolwiek zbyt często się generał pokładał krzyżem, zmuszając innych do pokładania się ze śmiechu z racji cudów wiślanych — to przecież każdy jego podkomendny przyznać musi, że Haller zasługi w polu ma — mimo, że go endecy „w pole“ zawsze za nos wy-

prowadzali. O ile kładzenie się krzyżem na brzegu Wisły mogło zmuszać piechotę nieprzyjacielską do padania plackiem (przysiagłbym, że od szrapneli), to w mieście padanie do stóp św. Chjeny nie przyniosło generałowi ani jednego listka laurowego.

Wiadomości, jakie o pobycie Hallera na ziemi Waszyngtona dochodziły, były fantastycznie kompromitujące. Pisano, że organizatorzy obchodów brali za duże opłaty za „ogładanie“ generała. Pisano, że impressario, kpt. Sierociński ogłosił Hallera jako jedynego zwycięzcę bolszewików w roku 1920. Pisano, że Haller zaatakowany przez Żydów amerykańskich w sprawie „pogromów“ w Polsce, oświadczył, że jest przyjacielem ludu Izraela. I t. d. — i t. d.

Przemawiał tam podobno po pięć razy dziennie i to tak namiętnie, że mu aż „Amerykanie doradzali, aby się szanował i więcej odpoczywał“.

Zaprawdę, źle jest, gdy się w generale rozwija gadatliwość, na którą aż Amerykanie muszą „zwracać uwagę“ — aby mówca się szanował...

Tadeusz Wieniawa Długoszewski

Zarządzenia egzekucyjne pomagają.

Wpływy na podatek majątkowy.

Energiczne zarządzenia egzekucyjne spowodowały, że do dnia 1. marca wpływ pierwszej raty drugiej zaliczki na podatek majątkowy przekroczył preliminowaną w lutym sumę. Gdy do dnia 23. lutego wpływy z tego źródła w kasach skarbowych dały od przemysłu i handlu 5,155.063 franków w złocie, od rolnictwa 9,899.886 franków w złocie tj. ogółem 15,054.949 franków w złocie, to w ciągu jednego ostatniego tygodnia suma ta doszła do 29,485.612 franków w złocie, z czego przypada na przemysł i handel 12,914.172 franków w złocie, na rolnictwo 16,571.420.

Są to wyłącznie wpływy kas skarbowych nie uwzględniono zaś wpływów P. K. Kl. P. i P. K. O. oraz wpływów w walutach obcych zastrzeżonych za wywiezione na poczet podatku majątkowego zboże zagranicę oraz z weksli przemysłowych.

Protekcja dla obszarników.

Mimo kilku tysięcy zajęć w Warszawie terminów licytacji dotąd nie ustalono, licytację zaś ruchomości zajętych u drobnych rolników na pokrycie podatku majątkowego zostały bezterminowo wstrzymane, obszarnikom zaś na skutek interwencji Związku Ziemiaków ostateczny termin wpłaty podatku majątkowego bez 9 proc. kary przesunięto do 15. b. m. W pewnych wyjątkowych wypadkach w razie stwierdzonej niezdolności... obszarnika i ten termin może być jeszcze przesunięty, o ile interesowani wniosą do dn. 12. b. m. odpowiednie podania poparte przez organizacje rolnicze.

Prolongaty te jednak nie mogą przewyższać czwartej części ogólnej liczby tego rodzaju zrzeczonych podatników.

Awantury macedońskie.

BELGRAD, 5. III. (Pat). Na skutek wystąpienia przedstawiciela rządu brytyjskiego w Sofji, który wskazał rządowi bułgarskiemu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa na granicy jugosłowiańskiej i bułgarskiej rząd bułgarski przeprowadził szereg aresztowań w poszczególnych miejscowościach nadgranicznych. Omawiając te zarządzenia prasa białogrodzka wskazuje na to, że ruch macedoński w Bułgarii obejmuje dwie organizacje, z których jedna będąc zwolenniczką działalności legalnej posiada swój własny organ „Ilide“ druga zaś kierowana przez Teodora Aleksandrowa jest terrorystyczna. Prasa zaznacza, że aresztowania dokonane wyłącznie wśród członków pierwszej grupy pozwalają uznawać zarządzenia gabinetu Cankowa za bezprzedmiotowe.

Proletariat niemiecki w walce o swoje prawa

LUDWIGSHAFFEN, 5. III. (PAT.) Wobec wprowadzenia 9-cio godzinnego dnia pracy 20 tys. robotników rozpoczęło dziś bierny opór w badeńskich zakładach aniliny i sody. Zwolane na dziś zebranie robotnicze rozstrzygnie sprawę proklamowania strejku generalnego.

Rząd niemiecki przeciw nacjonalistom.

BERLIN, 5. III. (Pat.) Kanclerz Marks wygłosił na zebraniu związku katol. mowę, w której oświadczył: Ruch skrajnie nacjonalistyczny w Niemczech jest dla kraju zgubny, a zwycięstwo jego byłoby równoznacznem z wojną domową.

Traktat przyjaźni niem.-tureckiej.

BERLIN, 5. III. (PAT.) Dnia 3 bm. podpisany został w Angorze traktat przyjaźni niemiecko-tureckiej, Traktat ten jest podobny do traktatu turecko-węgierskiego i zawiera tylko kilka artykułów.

Dług francuskie w Anglii.

LONDYN, 5. III. (Pat.) Odpowiadając w Izbie gmin na zapytanie kanclerz skarbu oświadczył, że dług Francji w Anglii wynosi 622,895.458 funtów szterl., z czego 614,482.000 ma być spłacone w funtach, reszta zaś w dolarach.

Koniec kalifatu.

WIEDEN, 5. III. (Pat.) Dzienniki donoszą z Konstantynopola, że Kalifa Medżyda opuścili wszyscy jego dotychczasowi zwolennicy. Kalif przed opuszczeniem kraju zaprotestował przeciw mowie Mustafa Paszy wygłoszonej na Zgromadzeniu narodowym, zaznaczając, że przyznaje ona słuszność twierdzeniu cudzoziemcom, że Islam jest przeszkodą dla postępu.

Dziś czwartek 6 marca wielka Premiera w Kinie „LEW“ 10 aktów dwie serje razem.

Wielce sensacyjny dramat amerykański p. t.

50-1

RAJ SZABU NAMIĘTNOŚCI

według słynnej powieści „FOOL'S PARADISE“. — Akcja odbywa się w MEKSYKU, EUROPIE i w tajemniczym kraju w INDIACH. Niebawem trefowany ples i małpa, olbrzymie krokodyły, ptaki itp. — Przebogata kolosalna wystawa, niewidziane dotąd balety, hinduski oraz cudowny balet „Królów Snieżki“ na lodzie, to wszystko ujęte w artystyczne ramy genialnej reżyserji.

Wysokość czynszu na podstawie nowej ustawy.

Poniżej zamieszczamy ważniejsze wyjątki z dotychczasowej redakcji ustawy o ochronie lokatorów, która może jeszcze być częściowo zmieniona przez senat i która obowiązywać ma od 1. kwietnia b. r.

Przepisy ogólne.

Przepisy ogólne wyszczególniają jakie budowle, pomieszczenia i lokale nie podlegają rygorom ustawy, między innymi: pomieszczenia w hotelach, i pensjonatach (pokojach umeblowanych) dziennie wynajmowane z wyjątkiem jeżeli najemca zajmuje pomieszczenie przynajmniej od roku przed wejściem w życie niniejszej ustawy, w letniskach i uzdrowiskach, pomieszczenia wynajęte na przedsiębiorstwa rozrywkowe jak kinoteatry, kabarety, sale tańców, gry i podobne, chyba, że przedsiębiorstwo jest prowadzone wyłącznie dla celów kulturalno-oświatowych: pomieszczenia, wynajęte na banki i kantory wymiany, jednakże z wyłączeniem wynajętych współdzielniom kredytowym i ich związkom, instytucjom kredytowym państwowym, i samorządowym i t. p.

Dopuszczalna podwyżka komornego.

Artykuł 3. 1) Wynajmującemu i najemcy wolno zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowę co do wysokości i sposobu zapłaty komornego, na czas nie krótszy jednak, niż jeden rok. — Nie dotyczy to atoli mieszkań do czterech pokoi włącznie.

2) Jeżeli jednak umowa nie dojdzie do skutku, lub nie będzie odnowiona, albo też jeżeli nie jest dopuszczalna, to wynajmującego i najemcę obowiązują być z mocy samego prawa normy, ustalone na dany okres czasu, zgodnie z przepisami artykułów 5—8.

Artykuł 5. 1) Za podstawę do oznaczenia wysokości komornego, służyć ma komorne, płacone w czerwcu 1914 r. (podstawowe komorne). Wynajmujący obowiązany jest udowodnić wysokość powyższego komornego.

Artykuł 6. 1) Wysokość komornego nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych, które wynoszą na drugi kwartał 1924 r.

a) dla mieszkań jednopokojowych złożonych z pokoju i kuchni lub samej tylko kuchni — 5 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego;

b) dla mieszkań złożonych z 2-ch lub 3-ch pokoi, dla lokali handlowych, przedsiębiorstw, wykupujących świadectwa przemysłowe. 4 kategorii i dla lokali mieszczących pracownie rzemieślnicze, wykupujących świadectwa przemysłowe 8 kategorii — 10 proc. przypadającego na ten czas podstawowego komornego;

c) dla mieszkań złożonych z czterech do sześciu pokoi, dla pomieszczeń zajętych przez zakłady naukowe i wychowawcze, zarejestrowane przez państwowe władze oświatowe, lokale współdzielni robotniczych, oraz robotniczych zw. zawodowych i dla lokali mieszczących pracownie rzemieślnicze wykupujące świadectwa przemysłowe 7 kategorii — 15 proc. przypadającego na ten czas podstawowego komornego;

e) dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych, za które podstawowe komorne w stosunku rocznym nie przekraczało 1.500 kor. austr. pensjonatów (pokoi umeblowanych), oraz dla mieszkań złożonych co najmniej z siedmiu pokoi — 20 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego.

e) dla hoteli — 25 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego;

f) dla budynków fabrycznych — 50 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego;

2) Pomieszczenia, zajęte na redakcje i administracje czasopism, na wykonywanie wolnych zawodów, oraz lokale pracowniczych zw. zawod. i instytucji społecznych i kulturalno-oświatowych nie będą zaliczone do pomieszczeń handlowych i przemysłowych.

3. Stawki procentowe wymienione w ustępie 1. wznoszą się od 1. lipca 1924 r. do stycznia 1925 r. co kwartał o 4 proc. podstawowego komornego, a od 1. stycznia 1925 r. co kwartał o 6 proc. podstawowego komornego. Podwyżki ustają, gdy komorne osiągnie wysokość 100 proc. podstawowego komornego.

4) Suma komornego obliczona w powyższy sposób w rublach, markach niemieckich lub koronach austr. będzie przeliczona na złote równe złotemu frankowi (100 kor. austr.-węg. = 105 zł.).

7) Zapłata komornego może nastąpić za pośrednictwem poczty.

Świadczenia.

Artykuł 7. Ponadto właściciele domów mogą pobierać tytułem komornego od najemców za przedłożeniem im szczegółowych rachunków opłaty dodatkowej w wysokości rozłożonych w stosunku do podstawowego komornego.

Rozwiązanie najmu.

Za ważną przyczynę rozwiązania najmu uważać należy m. in.:

jeżeli najemca mimo upomnienia zalega z zapłatą co najmniej dwóch następujących po sobie rat komornego,

jeżeli najemca przez swe nieprzystojne lub wogóle nienależyte zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu poważnie zakłóca,

jeżeli najemca przedmiot najmu w całości lub w części z urzędzeniem lub bez niego oddał w podnajem lub ustąpił za wynagrodzeniem nadmiernie wysokim w porównaniu z komornem, jakie sam płaci;

Pogrom wiecowy Witos.

BRZEŻANY, w marcu.

W ubiegłym tygodniu we wtorek odbył się tutaj wielki wiec zwołany przez piastowców. Zgromadziło się ludzi wiele z okolicznych wsi. Na wiec przybył sam Witos, aby autorytetem swoim i wielkimi „zasługami“ olśnić zgromadzonych, aby wreszcie osobistym wpływem dokazał tego, żeby bodaj jeden wiec w tej części kraju wypadł dla piastowców szczęśliwie. Wszędzie bowiem piastowcom dostają się zasłużone cięgi.

Okazało się jednak, że Brzeżany nie chciały być wyjątkiem i urządziły pogrom samemu Witosowi. Zjawienie się jego na sali powitali zgromadzeni w ogromnej większości chłopcy takim huraganem wyzwisk, że mimowoli nasuwało się Wyspiańskiego — miałeś chacie złoty róg, zostałeś ci się jeno sznur.

Politykę Witos i jego stronnictwa na-

jeżeli najemca posiada inne mieszkanie w tej samej miejscowości, wynajmujący nie może jednak z tego prawa korzystać skoro najemca drugie swe mieszkanie opuścił, lub gdy został, chociażby nieprawomocnie zasądzony na opuszczenie tegoż.

W razie śmierci najemcy członkowie jego rodziny, którzy do chwili jego śmierci stale z nim mieszkali, wstępują w umowę najmu.

Prawa podnajemcy.

Obowiązki i prawa najemcy i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy, stosują się odpowiednio do podnajemcy i najemcy. Podnajemcy natomiast służy prawo zajęcia przedmiotu najmu na prawach najemcy, o ile nastąpi umowa wynajmującego z najemcą na szkodę praw podnajemcy. O sprawach wytoczonych przeciwko najemcy z żądaniem eksmisji, winni być zawiadomieni podnajemcy pod rygorem bezskuteczności wyroku sądowego przeciwko tym ostatnim. W razie zgaśnięcia praw najemcy sąd lub urząd rozjemczy, może orzec, że podnajemca, który zajmuje część lokalu przynajmniej od 3-ch miesięcy pozostawiony będzie nadal w użytkowaniu zajętej części pomieszczenia na okres do 6 miesięcy.

Moratorium mieszkaniowe dla bezrobotnych.

W sprawach o eksmisję z lokali jedno lub dwupokojowych może sąd względnie urząd rozjemczy z urzędu lub na wniosek pozwanego z uwzględnieniem stosunków gospodarczych pozwanego oznaczyć termin przedmiotu najmu poza czasokres ustawy o postępowaniu zawiesić wykonanie dozwolonej eksmisji na czas do sześciu miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego niezawisłych pozostaje bez pracy.

Podatek rządowy.

1. W roku 1924 od właścicieli nieruchomości miejskich, jakoteż od właścicieli położonych w gminach wiejskich budynków o charakterze dochodowym lub zarobkowym, a nie związanych z produkcją rolną, będzie pobrany na rzecz skarbu państwa podatek w wysokości nieprzekraczającej 15%, płaconego przez najemców komornego z wyłączeniem opłat dodatkowych (art. 7 i 8), względnie od wartości czynszowej pomieszczenia nie oddanego w najem.

Podatek ten nie będzie pobrany a) od nieruchomości, z których roczny dochód nie przekracza 25 złotych; dochód ten dla nieruchomości, podlegający pod przepisy o ochronie najemców, będzie obliczony według norm art. 6 zgodnie ze stawkami obowiązującymi na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy; b) od nowowznoszonych budowli, podlegających przepisom ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli. (Dz. Ust. Nr. 88 poz. 786).

2. Bliższe postanowienia w przedmiocie wymiaru i poboru powyższego podatku określone zostaną w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Wydanego na podstawie uchwały Rady Ministrów.

piętnował włościanin Zdeb, bez litości rozprawił się z nim Rzewski, kandydat na senatora z listy piastowców.

Wiec tutejszy był sądnym dniem dla piastowców, a wyrok zapadał w obecności ich wodza. Witos patrzył, jak zbladła jego gwiazda, jak wieś ze zaciśniętymi pięściami odwraca się od niego. Został mu się jeno sznur...

Rosja stara się o pożyczkę w Anglii.

LONDYN, 5 III. (PAT.) Daily Ekspres zamieszcza wywiad z Rakowskim, który oświadczył, że najważniejszym celem rokowań rosyjsko-angielskich będzie ze strony rządu sowieckiego skłanianie się o uzyskanie kredytu 150 milj. funtów szterlingów. Rosja musi mieć wprawdzie pieniądze zanim rozpocznie spłacanie długów. Delegacja rosyjska przybędzie do Londynu prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Szantaż.

Wśród sfer żydowskich niezwykłą sensacją wywołał fakt następujący:

Członkowie zarządu gminy żydowskiej w Łodzi pp. Monic, Lande i Hirsberg, wszyscy trzej właściciele domów w Łodzi wystali w imieniu ludności żydowskiej w Łodzi do koła żydowskiego w sejmie protest przeciwko stanowisku koła, które stawalo w obronie ustawy o ochronie lokatorów.

W memorjale oświadczone, że rabinat łódzki jak i gmina żydowska łódzka również są przeciw-

ne ustawie w interesie lokatorów jako sprzeczną z intencjami religii żydowskiej.

Tymczasem okazało się, iż prezes gminy łódzkiej p. Neuman nie o tem memorjale nie wie, jak również i rabinat łódzki.

Opisując powyższy wypadek, z przytoczeniem treści memorjału prasa żydowska nazywa czyn wyżej wymienionych panów szantażem społecznym, a memorjał dokumentem hańby.

— : : : —

Syndykat przekazowy banków polskich.

Warszawa, 2. III. 1924

Aby nie dopuścić skarbu do przyjscia bezpośrednio w posiadanie dolarów, które przez miliony naszych wychodźców przesyłane są milionami do Polski, użyto wszelkich środków, aby do tej przesyłki nie użyto poczty, jedynego właściwego i najprostszego środka.

Zarabiali na tem niesłychanie banki nasze, krzywdząc niezmiernie odbiorców. I one jednak nie zdołały jak tylko nieznaczoną część tego obrotu dostać w swoje ręce. Przeważnie obrót ten znajduje się w rękach banków zagranicznych. Niektóre z nich pracują na tem polu zapomocą swoich filij w Polsce.

Kiedy oburzenie na to ograbianie tak skarbu państwa jak ludności wzmagalo się, utworzono pod przejrzytym dla świadomych rzeczy pozorem, syndykat banków polskich, w którym państwo ma 51% akcji. Jest to rzecz możliwa tylko w naszych stosunkach, że państwo dzieli się bez żadnej słusznej przyczyny z prywatnymi przedsiębiorcami korzyściami, które samo winno osiągać. Właśnie odbyło się walne zgromadzenie tego syndykatu, na którym wykazano czysty dochód w kwocie 54.339,801.000 mk., z których 36.049,220.000 mk. przeniesiono na rok 1924. Od swego udziału dostaje państwo 5%, dywidendy, podczas gdy same tantjemy wynoszą 20%.

Syndykat ten istnieje już trzy lata i nie potrafił się rozwinąć, gdyż pracuje w znanych ogólnych

nie celach i odpowiadającymi im metodami. Dlatego też nie ustaje udział banków obcych i polskich w tym obrocie, wywołując wraz z syndykatem dalej te same szkody i krzywdy. Dowodem ogromna ilość listów pieniężnych, która z dolarami efektywnymi nadchodzi do Polski z Gdańska, Pragi, Wiednia, lub bywa rozsyłana przez banki warszawskie, łódzkie, bielskie.

Zło więc niszczące wspomniane czynniki nie ustaje wcale, owszem zapuszcza coraz głębiej korzenie.

Pod przymusem wprowadzono wprawdzie przed kilku miesiącami pocztowy obrót przekazowy ze Stanami Zjedn. Ameryki pł., lecz ten nie spełnia swego zadania.

Dzieje się zaś tak zarówno z powodu jego uciążliwości drożyzny i powolności, jak i dlatego, że obrót ten ogranicza się tylko na pocztę amerykańską a nie na zajmujące się nim również wielkie banki amerykańskie, jak to czyniła b. Austria. I nie może być inaczej wobec braku sprawności poczty amerykańskiej, o której zacofoaniu świadczy naprzykład to, że dopiero 1-go lutego 1924 wprowadziła ona przesyłkę czasopism wszystkimi pociągami.

Piszemy o tem, aby ogół zrozumiał dlaczego państwo kupuje od pośredników, dolary, które w uczciwych warunkach mogło mieć z pierwszej ręki i dlaczego nie ustaje ograbianie listów.

Wyzysk pracowników w hotelu George'a.

Dzierżawcą Hotelu George'a jest p. Stanisław Borowski. Ten pan dorobiwszy się majątku, uczuł wstępną do prowadzenia przedsiębiorstwa osobiście, więc podjął restaurację Hotelu George'a swemu pupilowi Leopoldowi Paarowi. Pan Paar przyjmuje praktykantów i ubiera ich w dziwaczne liberje z żółtymi guzikami, które praktykanci muszą ze swych skromnych zarobków spłacać.

Praktykanci rest. Hotelu George'a, jakkolwiek znajdują się w pierwszorzędnym przedsiębiorstwie, to jednak mało mają sposobności dla nauki zawodowej, gdyż przeważnie używa się ich do najcięższych robót, do noszenia węgla, lodu, mycia flaszek w piwnicy, tak, że pracują po 14 a nawet 16-cie (!) godzin dziennie. W nagrodę za tak ciężką pracę traktuje się ich w najordynarniejszy sposób i bije. Nie było dotychczas ani jednego praktykanta, któryby nie został przez tego pana pobity i w dodatku ostatecznie na bruk wyrzucony.

Dnia 19 ub. m. pobił ten pan praktykanta Romana Wierzbickiego do krwi w tak brutalny

sposób, że ten leży dziś obłożnie chory. Pobił go zaś za to, że śmiał jednemu z gości powiedzieć, że praktykant, który tam pracuje, był kilka dni przedtem pobity przez pana Paara trzcina po twarzy, tak, że mu rozciął policzek.

Na podobne wybryki pozwala sobie ten pan i wobec służby pomocniczej w kuchni, którą bije i wyrzuca na bruk bez należnej im zapłaty.

Jesteśmy przekonani, że związek kelnerów wglądnie w te dziwne praktyki pana Paara i położy kres maltretowaniu praktykantów. Powodem zwłoki dotychczasowej było to, że kelnerzy tam pracujący obawiali się donieść organizacji kelnerów o wybrykach swego pryncypała, ażeby nie stracili posady.

Zwracamy się nakoniec do pana Inspektora Pracy, ażeby zbadał stosunki, panujące w wymienionem przedsiębiorstwie i pouczył tak dzierżawcę jak i podnajemcę o obowiązujących przepisach, dotyczących się młodocianych pracowników.

— : : : —

Dyrekcji policji pod rozwagę.

Od pewnego czasu istnieje w dyr. policji t. zw. sąd rozjemczy dla załatwiania sporów między właścicielami domów a dozorcami. Dłuższy czas sąd ten funkcjonował sprawnie, od czasu jednak gdy referat ten objął komisarz Wasilewski, zlekceważył tę instytucję i bądź nie zawiadamia o sprawach zastępców stron, bądź załatwia spory wedle swego bardzo opacznego widzimisie, widocznie uważając swoją rolę za posterunek obrońcy dla kamiczników.

Ponieważ w interesie publicznym leży utrzymanie owego sądu rozjemczego i dla rezstrzygania spraw przeważnie mieszkaniowych wymaga dokładnego zbadania, zwracamy się do p. Dyrektora pol., aby zechciał pouczyć kom. Wasilewskiego, że pewne instytucje są potrzebne choćby mu się osobiście niepodobaly.

✱ NADEŚLANE. ✱

Lekarz-dentysta Dr. Z. RENNER
plac Unji Brzeskiej 1. 1 (obok Sokola II) 44-6
w chorobach zębów i jamy ustnej.

Dr. Gedymin Tadeusz BUNIKIEWICZ
advokat i obrońca spraw wojskowych
i cywilnych otworzył kancelarię
208-5 w CHODOROWIE.

Inserujcie w Dzienniku Ludowym.

Nowiny z dnia.

Lwów, 6 marca

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Czwartek, o godz. 7 „Czaple pióro“
Piątek, o godz. 7 „Pocałunek“
Sobota, o godz. 3 „Straszny dwór“ przedst. dla ml.
Sobota, o godz. 7 „Czaple pióro“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, ulica Gródecka 2 b.:

Czwartek o godz. 7 „Na łeb na szyję“
Piątek, o godz. 7 „Na łeb na szyję“
Sobota, o godz. 7 „Na łeb na szyję“.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, ulica Słoneczna:

Czwartek, o godz. 7 „Mikado“
Piątek, o godz. 7 „Katja tancerka“
Sobota, o godz. 7 „Księżniczka Olala“.

— : : : —

TEATR ŻYDOWSKI dyr. S. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Czwartek, o godz. 7:30 Cipeke Fajer.

— : : : —

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI „BAGATELA“

Od soboty 1-go marca 1924. Część I. „Pomyłka“ tryptyk pióra Bebe. Część solowa: H. Kostyńska, — M. Mirski — Run Safety, — B. Bronowski. Część III. „Stow. z ogr. poręką“ farsa. Początek o godz. 8. wieczór.

— : : : —

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO M. TUERKA:

Piątek 7 marca: Yvette Guilbert, wiecz. w franc.

— : : : —

UKR. NARODNYJ TEATR „UKR. BESIDY“, dyr. J. Stadnik.
(ul. Szaszkiewicza 5):

Sobota, 8 bm. „Sprzedana Narzeczona“ opera.
Niedziela, 9 bm. o 3 pop. „Trójka hullajska“
Niedziela, o godz. 7:30 „Żydówka“ opera w 5 akt.

Bilety wcześniej w Sojuznym bazarze (ul. Ruska).
ska) a w niedzielę od godz. 10 do 12 i od 2 do 8 przy kasie.

— : : : —

„POCALUNEK“ Pierwsze przedstawienie tej opery zgromadziło bardzo liczną publiczność, która oklaskiwała, gorąco wykonawców, kapelmistrza i reżysera. „Pocałunek“ został wystawiony bardzo starannie tak pod względem muzycznym jak i dekoracyjnym, to też spodziewać się należy, że opera ta utrzyma się dłużej na afiszu teatralnym.

„UPIORY“ IBSENA. Teatr Mały wznowia w przyszłym tygodniu znakomite dzieło Ibsena z udziałem Wandy Siemaszkowej, która równocześnie reżyseruje. Obok naszego znakomitego gościa biorą udział, pp. Michnowska, Pelińska Lochman i Czaki. Bywały teatralni paniątają kapitalną postać kreowaną przez Siemaszkową, nie więc dziwnego, że zapowiedź wystawienia „Upiorów“ spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem.

DO SOBOTY TYLKO SPRZEDAJE SIĘ BLOCZKI ABONAMENTOWE na marzec. Poza tym terminem bloczków bezwarunkowo wydawać się nie będzie.

Z TEATRU UKRAINSKIEGO: W stuletnią rocznicę urodzin F. Smelany przygotowuje teatr ukraiński na sobotę 9 bm. uroczyste przedstawienie nieśmiertelnej opery pl. „Sprzedana narzeczona“ — w pierwszorzędnym obsadzie. W głównych partjach: Pp. Turkiewiczówna, Stadnikowa, Hajek, Orlenko, Kossak, Rubczak, Kossakowa, Burłaka i inni.

ULGI DLA SPEKULANTOW WALUTOWYCH SPOWODOWAŁY ZWYŻKĘ DOLARA. Minister Grabski zabronił ściągania waluciarzy i urządzania na nich obław. Bandy tych szkodników z nieklamanem zadowolaniem przyjęły to do wiadomości. Następstwem tych ulg była bezzwrotna spekulacja waluciarzy na wzrost obcych walut. Już drugi dzień dolar wykazuje tendencję zwyżkową.

W Warszawie w wolnych obrotach płacono za dolary do 9.500, w Bielsku jednak 9.325. Na giełdzie oficjalnej w tem miesiącu płacono: dolary 9.250-9.350, franki złote 1.799, fr. szwajc. 1.601-1.618, milionówkę 850 tys. mkp.

W Berlinie płacono markę polską do 4.86.

W wolnych obrotach we Lwowie płacono dolary 9.380-9.400, kanad. 8.900, kor. czeskie 245, leje 450, funty 39.500 tys. mkp.

Akcje na giełdzie warszawskiej miały tendencję zniżkową.

PKKP. we Lwowie płaciła wczoraj dolary 9.137-9.230, kanad. 8.840-8.930, franki franc. 370, fr. belg 321, fr. szwajc. 1.590, liry 392, kor. czeskie 260, austr. 129, fr. złote 1.796 tys.

ZBRODNICZA SPEKULACJA NA GIEŁDZIE ZBOZOWEJ. Wczoraj waluciarze na czarnej giełdzie zdążyli podnieść kurs dolara o paręset tysięcy marek. Spekulanci, zhożowi błyskawicznie skorzystali z tej okoliczności i podnieśli cenę zboża nie o paręset tysięcy, ale o 1 do 2 milj. na 100 kg. Ceny te są fikcyjne bo tylko szacunkowe bez transakcji. Zauważane jednak jako kurs giełdowy zachęca piekarzy i innych paskarzy do zwyżki cen. Zbrodnicze te praktyki spekulantów zbożowych winne władze ukarać z całą surowością.

Notowano pszenicę 35—36.000, żyto i owies 21—22, jęczmień 17.500—18.500 tys. mkp.

OPŁATY MIEJSKIE od podań, konsensów, świadczeń itp. uchwalono podwyższyć na ostatnim posiedzeniu magistratu od 25 do 30 procent. Podwyżki te wejdą w życie zgodnie z rozporządzeniem ministerstwa skarbu.

NA POLICZEK KULA. Wczoraj wieczorem na dworcu Podzamcze podczas ścisłu przy wsiadaniu do pociągu zdążającego w kierunku Tarnopola, pewien mężczyzna brutalnie przedzierał się przez tłum podróżnych. Przy wsiadaniu do wagonu chciał on wyprzedzić jakiegoś staruszka. Obecny przytem porucznik Wacław H. przywołał go do porządku, Zająście to przemieniło się w ostrą wymianę słów, a w wagonie oficer ów został spoliczkowany przez swego przeciwnika. Por. H. w odpowiedzi strzelił z brzoyni i postrzelił w lewy bok atakującego.

Przybyły lekarz Pogotowia rat. dr. Adamiak stwierdził, iż kula ugrzęzła w ciele. Po zaopatrzeniu odwieziono ranionego do szpitala. Zraniony podał, iż nazywa się Adolf Linkskirchner, liczy lat 39 i jest właścicielem fabryki parkietów w Złoczowie. Policja ustaliła jednak, iż jest on handlarzem koni. Porucznik H. jest przydzielonym do Komendy miasta i odbywa studia na Politechnice. W krytycznym czasie odjeżdżał do Horodenki. Zandarmerja wojskowa zarządziła śledztwo w tej sprawie.

KRWAWY KARNAWAŁOWY POKŁOSIE. Ostatni wieczór „dogorywającego“ karnawału obchodzono licznymi zabawami. Dość często zabawy te kończyły się awanturami i bójkami. Przedostatniej nocy zgłosił się w Pogotowiu rat. Józef Stasik, który na zabawie przy ul. Źródlanej został poranny nożem.

Na ulicy Łyczakowskiej dwóch podchmielonych żołnierzy, poraniło Stanisława Kozła, zaś na ulicy Jabłonowskiej inni żołnierze pobili i poranili Jana Rozumilę. Tej samej nocy między innymi zgłosił się również w Pogotowiu rat. Herman Oks kontuzjowany w głowę i twarz. Udzielono im pomocy.

DWA SAMOBOJSTWA. Zamachy samobójcze mnożą się w zastraszający sposób. Wczoraj znów zdarzyło się, że dwa mężczyźni popełnili samobójstwo. Portjer hotelu „Saskiego“ przy ul. Batorego zauważył, iż pewien gość nie daje znaku życia od paru dni. Otworzywszy wytrychem drzwi ujrzał, że zgrozą mężczyznę wiszącego na klamce u okna. Stwierdzono następnie, że desperat powiesił się dnia 3 bm. i wisiał nieposurużony przez 24 godzin. Był to Leon Bauman student filozofji, zamieszkały przy ul. Królewskiej. Znalaziono przy nim list adresowany do Robotniczego związku esperantystów, w którym podaje, iż od dawna nosił się z zamiarem pozbawienia się życia z powodu „niezadowolonia ze studjów“. Denat cierpiał na rozstrój nerwowy.

Stanisław Swiderski, liczący lat 60, emerytowany komisarz policji, zam. przy ul. Lenartowicza, wczoraj z rana leżąc w łóżku strzelił do siebie z brzoyni. Kula trafiła w okolice oka a rozsadzając czaszkę spowodowała śmierć desperata na miejscu. Denat cierpiał od dłuższego czasu na silny rozstrój nerwowy.

UKARANI SZYNKARZE I HOTELARZE. W szynku S. przy ul. Łyczakowskiej, pewien osobnik upił się w niedzielę i powiesił się po pijanemu. Szynkarza tego ukarał magistrat grzywną 200 złp. — Właścicielkę niekonsesjonowanej jadłodajni przy ul. Rappoporta ukarano grzywną 100 złp. — Pewną kobietę przy ul. Żółkiewskiej za utrzymywanie domu noclegowego w prywatnym mieszkaniu ukarano grzywną 50 złp. — Dwóch hotelarzy przy ul. Furmańskiej i Stanisława ukarano grzywną po 20 złp. za brak cenników. — 47 właścicieli realności i dozorców ukarano grzywnami do 5 milj. marek za brak porządku.

ROZNE KRADZIEŻE. Zofji Wolańskiej, zam. przy ul. Zyblikiewicza 15 skradziono garderobę, wartości 1 miliard marek. — Naftalemu Hellerowi, kupcowi z Glinian, skradziono walizkę, zawierającą 800 milj. mk.

Jak powstają dzieciobójczynie.

Przed paru tygodniami niejaka Zadorowiczówna, bez zajęcia, środków do życia i bez dachu nad głową pozostawiła swe niemowlę na Górze Stracenia, gdzie ono znalazło śmierć przez zmarznięcie.

Julja Dach, służąca, znalazła się w podobnym krytycznym położeniu ze swem jednomiesięcznym niemowłem płci żeńskiej.

Ojciec dziecka, b. żołnierz, jak to najczęściej bywa, nie interesował się losem niemowlęcia, lecz wyjechał gdzieś na Pomorze. Wskutek nędzy matki niemowlę źle odżywiane chorowało. Nie chciano je jednak przyjąć do szpitala św. Zofji. Dach przez kilka dni mieszkła u Katarzyny Haj, zam. przy ul. Rappoporta pod l. 7. Musiała się jednak usunąć, gdyż dziecko płakało po nocach, co się nie podobało Hajom.

Nieszczęsna nie mając dachu nad głową i środków do życia z rozpaczony udusiła rękoma niemowlę a trupka ukryła w śmieciarce w wymienionej realności. Noc następną przebyła w mieszkaniu dozorczyńni D. Torczyńskiej przy ul. św. Anny, potem zaś

wstąpiła do służby u L. Hirschenhorna, zam. przy ul. Żółkiewskiej.

Psy i koty zwierzyły wkrótce zwłoki i spowodowały wydobycie ich z ukrycia. Nieszczęśliwą kobietę aresztowano.

W stajni przy ul. św. Marcina l. 33 znaleziono 15-miesięcznego chłopaka, którego podrzuciła nieznaną na razie matka woźnicy, zamieszkałemu tam, podejrzewając go widocznie o ojcostwo tego dziecka. — Podrzutka przypadkowo znalazła pewna kobieta. — Byłoby ono wkrótce zmarło tu z głodu i zimna. Dzieckiem zaopiekował się miejski komisarjat. Policja zarządziła śledztwo w tej sprawie.

Mnożące się wypadki dzieciobójstwa i podrzucania dzieci świadczą, iż nikt nie udziela pomocy matkom opuszczonym i znajdującym się w krytycznym położeniu. Opieka nad nimi winna być roztoczona od opuszczenia kliniki położniczej, do znalezienia im przytułku i środków do życia.

— : : : —

Wyrok z powodu zamordowania kapitana Haniki.

Onegdaj zapadł wyrok na morderców kap. Haniki w Bernie, którego zgładził 18-letni Jan Wessely pod suggestywnym wpływem Hildy Haniki, żony zamordowanego oraz jej matki. Sąd niewiedzący nakazem, że należy „rękę karać nie ślepy miecz“ zasądził bezpośredniego sprawcę mordu Jana Wesselęgo, który był bezwonnem narzędziem w rękach zbrodniczych kobiet na 3 lata więzienia zaś żonę kapitana Haniki, Hildę na karę śmierci przez powieszenie, jej matkę Franciszkę Charwat na 20 lat ciężkiego więzienia.

— : : : —

Notatki artystyczne.

Międzynarodowa wystawa sztuk dekoracyjnych w Paryżu 1925 r.

W roku 1925 planowana jest wielka Wystawa sztuk dekoracyjnych w Paryżu. Przygotowania do niej są w pełnym toku.

Państwa biorące udział w Wystawie, mianowały specjalnych komisarzy i otrzymały odpowiednie tereny celem urzędzenia Wystawy.

Niedawno, jak donosi „Gazette des Beaux Arts“, p. Fernand Dawid, generalny komisarz francuski, przyjął p. Warchałowskiego, komisarza Sekcji polskiej, przybyłego do Paryża w sprawach Wystawy.

Interesująca jest wiadomość, że poszczególne państwa zbierają fundusze na koszty Wystawy przy pomocy loterii. Komitet polski czyni zabiegi, aby w ten sam sposób sfinansować udział Polski w Wystawie Paryskiej, bez uszczerbku dla skarbu państwa.

Z ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY DRZEWNII! Fabryka Lewińskiego wypowiedziała pracę wszystkim robotnikom, ponieważ nie chce płacić, wedle wskaźnika. Równocześnie ogłasza w dziennikach, że potrzebuje robotn. do pracy w akordzie. Zarząd tow. „Zgoda“, podając to do wiadomości, wzywa do omijania fabryki Lewińskiego, aż do zakończenia konfliktu.

Sprawy partyjne.

* BACZNOŚĆ TOWARZYSZE W BORYSLAWIU! W celu dokonania ostatecznych obrachunków i zlikwidowania Komitetu Zbiórki na rzecz ofiar wypadków listopadowych Rada Robotnicza PPS. w Boryslawiu prosi wszystkich towarzyszy o zwrot pobranych list najpóźniej do dn. 10 marca rb. i uprzedza jednocześnie, że nazwiska tych, którzy do powyższego terminu list nie zwrócą zostaną ogłoszone w „Dzienniku Ludowym“.

— : : : —

Komunikaty.

× ZEBRANIE ZARZĄDU TOW. OCHRONY LOKATORÓW we Lwowie odbędzie się w czwartek 6 bm. o godz. 7 wieczór w kancelarji Prezesa dra Dregiewiczza ul. Halicka l. 21 II p. na które członkowie Zarządu przybyć raczą.

× W ZW. ZAW. METALOWCÓW, Ormiańska 32 odbędzie się z ramienia Uniwersytetu Ludowego we czwartek 6 bm. o godz. 7 wieczorem II część odczytu pt.: „Kwestja narodowościowa w Rosji“.

× ŻYCIE. Nadzwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 7-mej wieczór w lok. przy ul. Sykstuskiej l. 21 II p.

Prezydium.

× BACZNOŚĆ DOZORCY! W niedzielę o godz. 3 popoł. w lokalu Rynek 8, odbędzie się zgromadzenie. Sprawy b. ważne.

Różne.

ŚNIEŻYCA W PALESTYNI. Dzienniki donoszą z Konstantynopola, że w Palestynie szalała olbrzymia śnieżycą. W okolicy Damaszku spadł śnieg tak wysoki, że ugrzęzły w nim dwa automobile. Następnego dnia znaleziono wszystkich pasażerów obu automobilów zmarzniętych na śmierć.

30 LAT NIE BYŁO TAK WIELKICH ŚNIEGÓW. Wedle dat Instytutu meteorologicznego w Warszawie, pokrywa śnieżna w kraju wynosi 15 do 70 centm. Łódź na Wiśle koło Warszawy jest gruba na 60, zaś na Sanie koło Przemyśla 52 centm. Wobec olbrzymiej ilości śniegów i lodów na rzekach przewidywane są powodzie w różnych okolicach państwa. Władze wydały już ochronne zarządzenia.

Mrozy i śniegi pochłonięły sporo ofiar. We wschodniej Małopolsce zmarzło wiele osób w różnych miejscowościach. Koło wsi Smagorówki pod Białymstokiem, ostatnia zameć śnieżna zasypała jedną kobietę w drodze. Znalaziono ją po szyję tkwiącą w śniegu. W rękach trzymała 35 dolarów, które podjęła na pocztę w liście z Ameryki.

KTO Z KOGO ZAŻARTOWAŁ? Urzędowa agencja „Pat“ rozesłała notatkę, iż „poselstwo polskie we Francji podaje do wiadomości osób zainteresowanych, iż „Societe de Chimie industriele“ w Paryżu pragnęłoby nabyć w Polsce znaczną ilość papieru“. Co to za żart? Urzędowa agencja puszcza podobnie naiwną wiadomość, właśnie w dniach, w których omawia się w ministerjach fakt, iż papier w Polsce jest o 20% droższy niż zagranicą, a zato jest znacznie gorzej produkowany. Musiał chyba ktoś zażartować z „Pata“, lansując podobną wiadomość, albo — co gorsza — ktoś w Paryżu zażartował z tamtejszego naszego poselstwa, podejrzewając je, że i tym razem jest „niedostatecznie poinformowane“ o sprawach krajowych.

WEKSLE ZŁOTOWE. Jak donoszą, na rynku łódzkim wyraźnie daje się zauważyć powolne znikanie z obiegu weksli złotych. W łódzkim oddziale P. K. K. P. podaż weksli markowych spadła do minimalnej liczby kilkuset weksli dziennie. Natomiast liczba przedstawionych do dyskonta weksli złotych dochodzi do 1.200 sztuk dziennie.

— : : : —

Teatr żydowski
Jagiellońska 11.
dyr. S. M. Gimpel.

Czwartek o g. 7.30 wiecz.
Cipke Fajer

muzyk. komedia w 4 aktach

Przedsprzedaż biletów przez cały dzień przy kasie teatralnej.

Na konferencję wysłała każda organizacja PPS. wsch. Małopolski 1 delegata. Po zatem organizacje większe liczące ponad 100 członków wysyłają po 1 delegacie od każdej następnej setki członków.

Komitety miejscowe P. P. S. winne najpóźniej do dnia 20 marca br. nadesłać do sekretariatu Lwów, Sykstuska 21 II p. dokładne sprawozdanie z działalności za pierwszy kwartał 1924 r. ewent. także i za poprzednie miesiące

ZA KOMITET OBWODOWY.

Bronisław Skalak sekretarz. Jan Szarypek przewod.

* XVII ZEBRANIE SZKOŁY PARTYJNEJ odbędzie się w piątek, 7 bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Brajerowskiej 8.

Od 7-8 wykład tow. Skalaka

Od 8-9 wykład tow. Chrystowskiego

Sekcja Ośw. P. P. S.

* W ZWIĄZKU TOW. MURARZY, Clowa 6, odbędzie się dzisiaj we czwartek o godz. 5-tej popoł. O D C Z Y T

tow. Fröhlicha na temat „Manifest komunistyczny K. Marksa“.

Sekcja Ośw. P. P. S.

Sprawy partyjne.

* POSIEDZENIE O. K. R. PPS. odbędzie się w piątek 7 bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21 II p. O przybycie proszeni są: Tow. Bednarski, Białkowski, Cyganik, Chrystowski, dr. Dregiewicz, Górnik K., dr. Hersenthal, Hoffman, Hell, Myśłowicz, Rosenblatt, Sadowicz, Szpyt, Talarek, Węglowski, Woźny, Żelazkiewicz, Lang, Andreasik, Gieślakiewicz, Andraszowa, Smulikowska, Kelles-Krauzowa.

Prezydium O. K. R. PPS.

* OKR. SĄD PARTYJNY PPS. we Lwowie, odbędzie posiedzenie w poniedziałek 10 bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21 II p. Dr. Buber, przew.

* W STRYJU odbędzie się w niedzielę 9 marca o godz. 4-tej popoł. w sali Z. Z. K.

O D C Z Y T

tow. Fröhlicha na temat: „Materiałizm dziejowy“

Sekr. Obw. P. P. S.

* KONFERENCJA OBW. PPS. DLA WSCHOD. MAŁOPOLSKI odbędzie się w niedzielę dnia 6 kw. 1924 o godz. 9 rano w lokalu Zw. Zaw. proc. gm. przy ul. Ormiańskiej 2. Porządek dzienny: 1) Wybór prezydium i komisji mandatowej, 2) Sprawozdania: a) z działalności komitetu, b) kasowe, c) komisji rew. 3) Organizacja i prasa, 4) Wybór nowego komitetu, 5) Sytuacja polityczna i gospodarcza, 6) Święto pierwszomajowe, 7) Wnioski i interpelacje.

Za wiersz milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem Zł. —08. Nadesłane Zł. —24, w tekście Zł. —40.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. —48. Drobne ogł. za słowo Zł. —05. Komunikaty Zł. —32, zamiejscowe o 25%, drożej.

1 złp. = 1,800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w złp. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

NA RATY!

Lwowska Spółka Manufakturowa, ul. Akademicka 25

sprzedaje, jak dotychczas, **po cenach gotówkowych** wszystkim, a w szczególności urzędnikom, rozmaite towary manufakturowe i bławatne (materje męskie i damskie), towary zimowe, płótna, weloury, kamgarny, koce, barchany i t. p. **na bardzo wygodnych warunkach.** 196-10

Zgubiono dokumenta wojskowe na nazwisko Rybak Teodor ur. w r. 1897, wydane przez P. K. U. Winniki, które się unieważnia. 48-1

MOTORY ROPNE od 6—60 HP. pierwszorzędnej marki, dogodne spłaty oraz **KAMIENIE, WALCE, PERLAKI, OLEJARNIE, TRANSMISJE, PASY, GAZE, OLIWE**, poleca najtaniej: „PILOT“, Lwów, ul. Batorego I. 4. 10-7

UŻYWAJcie pasty do obowia **ERDAL** w puszkach 1/4 kilowych do nabycia w hurtowni **Markusa Wildera** Lwów, Szpitalna 8 **Telefon Nr. 1406.** 174-

197-3 **MŁODY WŁOŚCIANIN** z 2-letnią praktyką zagranicą poszukuje zaraz posady. Łaskawe oferty proszę składać do administracji „Neue Lodzer Zeitung“ Łódź, Piotrkowska nr. 15, pod „J. L.“.

Klasa pracująca kupuje pończochy, skarpetki i t. p. najtrwalsze i najtaniej u firmy **PFAU, Lwów, Rynek 19,** bo wchód przez sień. 128

„Latarnia“ Nr. IV.

p. t.

REAKCJA POLSKA W WALCE Z OŚWIATĄ,

napisał poseł tow. **JULIAN SMULIKOWSKI.**

do nabycia w **Księgarni Ludowej.**

URZĄD MIEJSKI.

L. 5/pr. ex 124.

Tustanowice, dnia 27 lutego 1924.

Ogłoszenie konkursu.

Zarząd miasta Tustanowice ogłasza konkurs na posadę **leśniczego.**

Do posady tej przywiązane są pobory X grupy funkcyjnyjszy państwowych uregulowane ustawą z dnia 9-go października 1923 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 116 poz. 924.

Ubiegający się o powyższą posadę winni wykazać, że:

- 1) są obywatelami Państwa Polskiego,
- 2) mają ukończone studia lasowe zakończone przepisanyymi egzaminami,
- 3) posiadają conajmniej 3-letnią praktykę,
- 4) nie przekroczyli 40 roku życia.

Kandydaci posiadający wyższe studia mogą otrzymać wynagrodzenie przywiązane do wyższej grupy.

Podania należy wnosić pod adresem Urzędu miejskiego w Tustanowicach pow. Drohobycz, najdalej do 15 marca br.

209-3

Komisarz rządowy: **KOBAK, mp.**

Ważne dla P. T. Szewców!!!

Największy wybór **KOPYT** słynnej marki **„BIEGUN“** poleca w najnowszych fasonach firma 203

Leon Oppenheim, Lwów, Kościelna 5

NA RATY! 180 — Płótna, Zefiry, Dymki, Wsypy, Pończochy, **KAMIZELKI** wełniane, oraz wszelką konfekcję dla Pań i dzieci sprzedaje poniżej cen fabrycznych — znana solidna firma **D. Schranz** Lwów, Lyczakowska 24a róg Hoffmana.

KASZEL i CHRYPKĘ leczy najlepiej **„SULFOCOL“** wyrobu **ZAKŁ. CHEM. „LAOKOON“ WE LWOWIE** stosowany z znakomitym skutkiem przez wszystkich lekarzy.

Zastępca naczel. redaktora i redak. odpow.: **BRONISŁAW SKALAK.** — Druk Lud Sp. Tow. Wyd., Lwów, L. Sapiehy 77. Tel. 496.